	KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV Vypracovaná v súlade s Nariadením (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení Nariadenia (EÚ) 2015/830 z 28. mája 2015	Číslo: KBU02 Dátum revízie: 01.01.2019
	ARGÓN	Dátum vydania: 01.01.2011

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY A SPOLOČNOSTI

1.1 Identifikácia látky

Obchodný názov: ARGÓN PLYNNÝ
 Číslo CAS: 7440-37-1
 Číslo ES (EINECS): 231-147-0
 Ďalšie názvy: -
 Chemický vzorec: Ar

1.2 Relevantné identifikované použitia

Bezfarebný vzácny plyn bez chuti a zápachu, priemyselne a odborné využitie. Využíva sa v metalurgii alebo pri zvaraní svetelným oblúkom. Uplatnenie nájde aj pri čistení a homogenizovaní roztavených kovov. Laboratórne použitie, skúšobný/kalibračný plyn, laserový plyn. Plniaci plyn do žiaroviek.

1.3 Identifikačné údaje o poskytovateľovi bezpečnostnej karty

Obchodné meno distribútora: PT GAS spol. s r. o.
 Sídlo: Karpatská 14, 010 08 Žilina
 IČO: 45626634
 Telefón: 0911 780 448
 E – mail: info@ptgas.sk

1.4 Telefónne číslo pre núdzové situácie

Národné toxikologické informačné centrum
 Telefón (24 hodín denne): 02/54774166
 Ostatné kontaktné údaje:

- telefón: + 421 2 54652307
- mobil: + 421 911 166 066
- fax: + 421 2 5477 4605
- e-mail: ntic@ntic.sk

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 PRVKY OZNAČOVANIA

Klasifikácia látky alebo zmesi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008 zo dňa 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (CLP), o zмене a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a podľa zákona č. 67/2010 z. z. a o zмене nariadenia (ES) č. 1907/2006 a podľa zákona č. 67/2010 Z. z.

FYZIKÁLNE NEBEZPEČENSTVA (CLP)	VÝSTRAŽNÉ UPOZORNENIA (CLP)
Plyny pod tlakom/rozpustený plyn/výstraha H280	H280 obsahuje plyn pod tlakom, pri zahriatí môže vybuchnúť

VÝSTRAŽNÉ SLOVO (CLP): **Výstraha**

BEZPEČNOSTNÉ UPOZORNENIA (CLP)	OZNAČENIA (CLP)
Prevenčia	P280: Obsahuje plyn pod tlakom, pri zahriatí môže vybuchnúť.
Uchovávanie	P403: Uchovávať na dobre vetranom mieste.

VÝSTRAŽNÉ PIKTOGRAMY (CLP)

2.2 Nehorľavý plyn

Albo

GHS04: plyn pod tlakom

3. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

Chemická značka: Ar

Názov/zložka	Koncentrácia	Klasifikácia nariadenia 1272/2008 (CLP)
Argón (Ar)	100 %	Press. Gas (Comp.) (H280)
Označenia		
CAS	ES	Č. indexu
7440-37-1	231-147-0	-
Reg. č. REACH		Neklasifikovaný.

Neobsahuje žiadne iné zložky alebo nečistoty, ktoré ovplyvňujú klasifikáciu produktu. Ak nie je uvedená registračné číslo REACH, látka je vyňatá z povinnosti registrácie (jej množstvo je pod limitom pre registráciu alebo ešte nenastal termín pre registráciu).

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

Všeobecné pokyny:-

Pri vdýchnutí: Pri vysokých koncentráciách môže spôsobiť zadusenie. Sprievodnými symptómami môžu byť strata mobility alebo vedomia. Postihnutí si nemusia uvedomovať, že sa dusí. Prepraviť postihnutého na bezpečné miesto s prístupom čerstvého vzduchu. Udržujte postihnutého v kľude a teplé. V prípade zlyhania dýchania a krvného obehu poskytnite umelé dýchanie, resp. nepriamu masáž srdca. Ak ťažkosti pretrvávajú volajte lekársku pomoc.

Pri kontakte s kožou: Nie je bezprostredne nebezpečný.

Pri zasiahnutí očí: Pri zasiahnutí očí vysokým tlakom je potrebné miesto prekryť sterilným obväzom, resp. privolať lekársku pomoc.

Pri požití: Nie je považované za možný spôsob expozície.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

Nehorľavý plyn. Požiar môže spôsobiť roztrhnutie tlakovej nádoby.

5.1 Hasiace prostriedky

Vhodné hasivá: Vodná sprcha alebo hmla.

Nevhodné hasivá: Nehodné hasiť prúdom vody.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zmesi

Špecifikácia nebezpečenstva: Pôsobením ohňa môže dôjsť k explózií tlakovej fľaše.

Rizikové spaliny: žiadne.

5.3 Odporúčania pre požiarnikov

Odporúčania pri hasení: Zastavte výtok produktu ak je to možné. Zabezpečte protipožiarné opatrenia voči požiaru v bezprostrednom okolí.

Nádoby vystavené žiare ochladzovať vodou z bezpečnej vzdialenosti.

Kontaminovaná požiarňa voda nesmie odtekať do kanalizácie. Pre elimináciu dymu po požiare je vhodné použiť vodnú sprchu alebo hmlu.

Špeciálne ochranné prostriedky pre hasičov:

Norma EN 137 – Ochranné prostriedky dýchacích ciest.

Autonómne dýchacie prístroje na stlačený vzduch s otvoreným okruhom s celotvárovou maskou).

EN 469: Štandardný ochranný odev pre hasičov.

EN 659: Ochranné rukavice pre hasičov.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLENENÍ

6.1 Osobitné preventívne bezpečnostné opatrenia: Zabezpečte vetranie pracovného priestoru. Zamedzte prístup do kontaminovanej oblasti alebo na pracovisko, až do jeho úplného vyvetrania. Použiť samostatný dýchací prístroj.

6.1.1 pre iný ako pohotovostný personál:

- ochranné prostriedky: použite izolačný dýchací prístroj.

6.2 Environmentálne preventívne opatrenia: Zastavte únik plynu. Zabráňte vniknutiu do kanalizácie, pivničných priestorov alebo iných miest, na ktorých môže byť nahromaždenie nebezpečné.

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šírenia a vycistenie

Spôsoby čistenia: Zamorené priestory vyvetraťe.

6.4 Odkazy na iné oddiely: Viď. Odstavce 8 a 13.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1 Manipulácia: Dodáva sa stlačený v oceľových tlakových nádobách. S tlakovou nádobou by mal manipulovať a zaobchádzať vyškolený a skúsený pracovník/ci. Zabezpečte, aby zariadenie na odber bolo určené pre tlak vo fľaši a látku v nej. Dohľadnite, aby plynové inštalácie boli vybavené bezpečnostným tlakovým ventilom. Pri manipulácii zabráňte vzniknutiu vody, či spätnému prúdeniu látky do nádoby. Používajte len výbavu vhodnú pre daný produkt, jeho tlak a teplotu. V prípade pochybností sa poraďte s dodávateľom plynu. Pri manipulácii s produktom nefajčíte.

7.2 Všeobecné bezpečnostné opatrenia pri manipulácii s tlakovými nádobami. Zabezpečte ochranu fľaše pred fyzickým poškodením: zákaz ťahania, guľania, kĺzania a hádzania. Na presun fliaš a to aj na krátke vzdialenosti použite vozík (ručný, káru a pod.) určený na prepravu fliaš. Zamedzte spätnému vniknutiu vody do nádoby. Klobúčiky na ochranu ventilov ponechajte na fľašiach, pokiaľ nie sú zaistené proti pádu (opreté o stenu, lavicu alebo zafixované v stojane) a pripravené na použitie. V prípade neočakávaných ťažkostí pri ovládaní ventilu produktu, prerušte prácu a kontaktujte dodávateľa. Poškodenie ventilu bezodkladne ohláste dodávateľovi. Prípojky ventilov nádob a komponenty uchovávať čisté bez kontaminantov, ako napríklad olej či voda. Ihneď po odpojení, nasadte zátky alebo krytky na prípojky ventilov a ochranné klobúčiky na nádobu, ak sú k dispozícii. Odporúčame zatvárať ventil po každom použití a keď je nádobu prázdna, a to aj v prípade, ak je nádobu ešte pripojená na zariadenie. Zákaz prepúšťania plynov z jednej fľaše do druhej, prípadne do inej nádoby. Na zvýšenie tlaku v nádobe nepoužívajte elektrické vykurovacie zariadenia alebo priamy oheň. Nepoškodzuje a neodstraňuje nálepky s označením dodávateľa a identifikácie obsahu fľaše.

7.3 Skladovanie: Nádobu zaistite proti pádu. Skladujte na dobre vetranom mieste pri teplote nižšej ako 50 ° C. Dodržujte pokyny príslušnej normy (STN 07 8304). Skladovať vo zvislej polohe a zabezpečiť proti pádu. Používajte ventily a ochranné klobúčiky. Pravidelne kontrolujte tesnosť ventilov aby nedochádzalo k úniku. Skladovanie na dobre vetraných miestach a mimo dosahu zdrojov tepla a vznietenia, mimo dosahu horľavých materiálov. Neskladujte vo vlhkom prostredí a v podmienkach podporujúcich koróziu.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Medzné hodnoty expozície: Expozičné limity: NPFL nestanovené.

8.2 Kontrola expozície: Zaisťte dostatočné vetranie. Pri práci nefajčíte.

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku:

V každej prevádzke by mala byť k dispozícii dokumentácia posúdenia rizík súvisiacich s prácou a manipuláciou s danými produktmi. Zároveň každá osoba by mala byť oboznámená a zaškolená v oblasti BOZP, zodpovedajúceho príslušnému nebezpečenstvu na pracovisku. Je potrebné zvoliť vhodné osobné ochranné prostriedky v súlade s odporúčaniami normami EN/ISO.

Ochrana dýchacích ciest: EN 137 – Autonómne dýchacie prístroje na stlačený vzduch s otvoreným okruhom s celotvárovou maskou.

Ochrana rúk: EN 388 Štandardizované ochranné rukavice proti mechanickému nebezpečenstvu

Ochrana zraku: EN 166 – Osobné prostriedky na ochranu očí.

Ochrana kože: EN ISO 20345 Osobné ochranné pracovné prostriedky. Vhodný pracovný odev a bezpečnostná obuv.

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície: Obmedzte nekontrolované vypúšťanie zvyškov plynu. Zabezpečte primerané celkové a nútené vetranie.

	KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV Vypracovaná v súlade s Nariadením (ES) č. 1907/2006 (REACH) v znení Nariadenia (EÚ) 2015/830 z 28. mája 2015	Číslo: KBU02 Dátum revízie: 01.01.2019
	ARGÓN	Dátum vydania: 01.01.2011

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie

Fyzikálny stav (pri 20 °C): plyná látka
 Farba: bezfarebný plyn
 Zápch: bez zápachu

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie

Molekulárna hmotnosť: 40
 Bod varu (°C): - 185,35
 Bod tavenia (°C): - 189
 Kritická teplota (°C): - 122
 Bod vzplanutia (°C): nie je možné aplikovať
 Horľavosť: nehorľavý
 Výbušné vlastnosti: nevýbušný
 Oxidačné vlastnosti: nie sú
 Tlak pár (pri 20 °C): -
 Relatívna hustota (pri 21 °C): 1,38 (vzduch = 1)
 Rozpustnosť vo vode (pri 20°C): 67 mg/l
 Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda: -
 Viskozita: -
 Hustota pár (pri 20 °C): -
 Rýchlosť odparovania: -

9.3 Ďalšie informácie: Plyn alebo pary sú ťažšie ako vzduch. V uzavretých miestnostiach sa môže zhromažďovať na podlahe alebo v nižšie položených priestoroch.

10. STABILITA A REAKTIVITA

Reaktivita: Za normálnych podmienok stabilný.

10.1 Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: teploty nad 50 °C. Viď. Sekcia 7

Manipulácia a skladovanie.

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť: - Informácie o kompatibilitě pozri ISO 11114.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu: -

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Všeobecné informácie: netoxický.

Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita:

- **prehltnutie** : kritéria klasifikácie nestanovené.
- **kontakt s pokožkou:** kritéria klasifikácie nestanovené.
- **inhalácia:** kritéria klasifikácie nestanovené.

Poleptanie:

- **podráždenie kože:** kritéria klasifikácie nestanovené.

Pošodenie zraku:

- **dráždenie kože:** kritéria klasifikácie nestanovené.

Senzibilita

- **kožná/respiračná:** kritéria klasifikácie nestanovené.

Mutagenita zárodočných buniek: kritéria klasifikácie nestanovené.

Karcinogenita: kritéria klasifikácie nestanovené.

Reprodukčná toxicita: kritéria klasifikácie nestanovené.

Špecifická toxicita cieľového orgánu:

- **jednorazovej expozícii:** kritéria klasifikácie nestanovené.
- **opakovanej expozícii:** kritéria klasifikácie nestanovené.

Nebezpečenstvo aspirácie: Nevzťahuje sa na plyny a zmesi plynov.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Ekotoxicita: Nepoškodzuje životné prostredie.

Mobilita: Nepoškodzuje životné prostredie.

Stálosť a odbúrateľnosť: Nepoškodzuje životné prostredie.

Bioakumulačný potenciál: Nepoškodzuje životné prostredie.

Výsledky posúdenia PBT: Nie je klasifikovaný ako PBT alebo vPvB.

Iné nepriaznivé účinky: -

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

Spôsoby zneškodňovania látky: Plyn je možné vypúšťať len na dvore vetranom mieste. Nevypúšťať do kanalizácie a uzavretých priestorov, kde by mohla vzniknúť nebezpečná koncentrácia. Zbytkový plyn uzavrieť v nádobe a odovzdať dodávateľovi.

Zoznam nebezpečných odpadov a ich zneškodňovanie: 160504: Plyny v tlakových nádobách s obsahom nebezpečných látok. Zaochádzanie s odpadmi sa riadi zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinný od 1.1.2019.

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE

Cestná doprava

ADR/RID:

Číslo OSN: UN 1006

Pomenovanie a podpis: ARGÓN, Stlačený

Trieda: 2

Bezpečnostné značky – Etiketa/ty: 2.2

Klasifikačný kód: 1A

Identifikačné číslo nebezpečnosti: 20

Obalová skupina: P200

Všeobecné:

Obmedzenie pre tunely: E – prejazd zakázaný tunelmi kategórie E.
 Neprepravujte plyn na vozidlách, ktorých kabína vodiča nie je oddelená od nákladnej plochy. Zabezpečte informovanosť vodiča o potenciálnych nebezpečenstvách nákladu, a poučte ho o chovaní v núdzovej situácii.
 Pred dopravou nádob zabezpečte:

- upevnenie nádob,
- fľašový ventil musí byť uzatvorený a tesný,
- správne upevnenie zaslepovacej matice alebo zátky na bočnej prípojke ventilu (pokiaľ je k dispozícii)
- správne upevnenie zariadenia na ochranu ventilu (pokiaľ je k dispozícii),
- dostatočné vetranie,
- zhoda s platnými predpismi.

15. INFORMÁCIE O PRÁVNYCH PREDPISOCH

Informácie o obale látky alebo zmesi:

Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1272/2008

Plyn pod tlakom – Stlačený plyn, H280

Výstražný symbol:

alebo

Výstražné slovo: Výstraha

Výstražné upozornenie:

H280 Obsahuje plyn pod tlakom, pri zahriatí môže vybuchnúť

EIGA-As Dusivý vo vysokých koncentráciách.

Bezpečnostné upozornenia:

P403 Uchovávajte na dobre vetranom mieste.

Posúdenie chemickej bezpečnosti (látky samostatnej alebo obsiahnutej v zmesi): Nestanovené

Vnútroštátne nariadenia

Špecifické ustanovenia týkajúce sa ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia:

- Zákon č. 79/2015 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Nariadenie vlády SR 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickými faktormi pri práci.
- Európska dohoda o cestnej preprave nebezpečných vecí ADR.

Špecifické ustanovenia, týkajúce sa ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia na úrovni ES:

- Smernica Rady 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- Smernica 89/686/EHS o osobných ochranných prostriedkoch.
- Revidácia karty bezpečnostných údajov v súlade s nariadením komisie (EÚ) č. 453/2010 a 830/2015.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo dňa 16. Decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene nariadenia (ES) č. 1907/2006.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) zo dňa 18. decembra 2006.
- Medzinárodná cestná doprava nebezpečného tovaru ADR
- STN 07 8304 – Kovové tlakové nádoby na plyny
- Ostatné národné/miestne predpisy týkajúce sa danej problematiky

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Hodnotenie chemickej bezpečnosti sa vykonalo pre látku.

Označenie látky: bez označenia

Úplné znenie viet H a EUH:

Press. Gas – plyny pod tlakom: Stlačený plyn.

H280 – Obsahuje plyn pod tlakom, pri zahriatí môže vybuchnúť.

Školenie o bezpečnosti a hygieny pri práci s látkou prevádzkať pravidelne podľa príslušných predpisov a noriem. Spotrebiteľ je povinný dodržiavať tieto zásady pri zaochádzaní s výrobkom. Karta bezpečnostných údajov bola vytvorená v súlade s predpisom EÚ 2015/830. Obsahuje základné údaje potrebné pre bezpečné zaochádzanie s výrobkom a zaistenie ochrany zdravia pri práci vrátane ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu našich vedomostí a skúseností.

Pokyny pre školenie: Výrobca odporúča školenie podľa tejto KBÚ. Zdôrazniť pri školení nebezpečenstvo zadusenía.

Prehlásenie o zodpovednosti: Informácie v tejto karte bezpečnostných údajov sú spracované ako správne a úplné podľa najnovších dostupných znalostí. V čase odovzdania do tlače boli údaje považované za správne. Aj keď bol tento dokument pripravený s najväčšou starostlivosťou, nenesie zodpovednosť za úrazy a škody spôsobené jeho použitím. Je na zodpovednosti užívateľa produktu, aby posúdil správnosť informácií pre konkrétnu aplikáciu.